

Landshypotek Bank

Landshypotek Bank Rapport om kapitaltäckning och riskhantering 2018

Pelare 3

För ett rikare liv på landet

Innehåll

1 Inledning	1
1.1 Syfte och omfattning	1
2 Kort om Landshypotek Bank	2
2.1 Medlemsägd bank	2
2.2 Utlåningsportföljen	2
2.3 Finansiering	2
2.4 Inlåning	3
2.5 Organisation	3
3 Riskhantering	4
3.1 Bankens målsättning med riskhantering	4
3.2 Utveckling av riskhanteringen	4
3.3 Riskaptit och risklimiter	4
3.4 Bankens tre försvarslinjer	4
4 Kreditrisk	6
4.1 Definition	6
4.2 Kreditrisk	6
4.3 Kunder	6
4.4 Hantering av kreditrisken i utlåningsportföljen	6
4.5 Motpartsrisk – kreditrisk i finansverksamheten	9
4.6 Kreditförluster	10
5 Likviditetsrisk	11
5.1 Definition	11
5.2 Likviditetsrisk	11
5.3 Hantering av likviditetsrisk	11
5.4 Stresstester	11
5.5 Intecknade tillgångar	12
6 Marknadsrisk	13
6.1 Definition	13
6.2 Marknadsrisk	13
6.3 Hantering av marknadsrisk	13
7 Operativ risk	15
7.1 Definition	15
7.2 Operativ risk	15
7.3 Hantering av operativ risk	15
8 Kapitaltäckning och kapitalbehov	16
8.1 Kapitalbas	16
8.2 Kapitalkrav och de kombinerade buffertkraven	16
8.3 Kapitalrelationer	18
8.4 Internt bedömt kapitalbehov	19
8.5 Bruttosoliditetsgrad	19
9 Definitioner och förklaringar	20

1 Inledning

Rapporten om kapitaltäckning och riskhantering innehåller information om Landshypotek Bank och dess konsoliderade situations risker, riskhantering, kapital- och likviditetssituation i enlighet med reglerna om offentliggörande av information enligt Basel 3.

1.1 Syfte och omfattning

Rapporten om kapitaltäckning och riskhantering syftar till att offentliggöra information om de risker som är väsentliga för den konsoliderade situationen, hur dessa risker hanteras samt hur den aktuella kapital- och likviditetssituationen ser ut. Rapporten, tillsammans med information i bankens årsredovisning, bankens delårsrapporter och bankens webbsida (landshypotek.se), uppfyller reglerna om offentliggörande som följer av CRR, FFFS 2014:12 samt genomförandeförordning (EU) nr 1423/2013. Denna rapport publiceras samtidigt som årsredovisningen på Landshypotek Banks hemsida. Rapporten har beretts i styrelsens risk- och kapitalutskott och beslutats av styrelsen.

Kapital- och likviditetsrelaterade siffror i rapporten avser förhållandena för den konsoliderade situationen per 31 december 2018 om inte annat särskilt anges. För offentliggörande av periodisk information där banken gjort bedömningen att mer frekventa upplysningar behöver lämnas, samt gällande kapitalsituationen för Landshypotek Bank AB, hänvisas till bankens delårsrapporter.

I avsnitt 9 finns en lista över begrepp och förkortningar som används i rapporten med tillhörande förklaringar av dessa.

En redogörelse av bolagsstyrningen lämnas i bankens årsredovisning för 2018.

2 Kort om Landshypotek Bank

Landshypotek Bank är en medlemsägd bank med huvudsaklig verksamhet inom finansiering av ägande, boende och företagande inom jord och skog.

2.1 Medlemsägd bank

Landshypotek Bank är en medlemsägd bank med huvudsaklig verksamhet inom finansiering av ägande, boende och företagande inom jord och skog. Banken har en lång historia som sträcker sig tillbaka till 1836. Under 2018 har banken etablerat sig inom ett nytt segment – bolån till allmänheten. Landshypotek Bank har cirka 80 000 kunder som är verksamma inom jord och skog, lånar till hus eller är sparare. Banken är ett helägt dotterbolag till Landshypotek Ekonomisk Förening, som i sin tur är ett finansiellt moderholdingföretag. Banken har inga aktiva dotterbolag. Låntagare i banken inom jord och skog blir medlemmar i föreningen, till skillnad från låntagare som endast är bolånekunder med småhus som säkerhet. I slutet av 2018 hade föreningen närmare 39 000 medlemmar som gemensamt äger föreningen, där alla medlemmar har en röst på de årliga regionmötena. Utsedda fullmäktigeledamöter från respektive region, 43 personer, företräder sedan medlemmarna på föreningsstämman. All tillståndspliktig verksamhet bedrivs i banken.

2.2 Utlåningsportföljen

Den huvudsakliga verksamheten i banken är kreditgivning till fysiska personer mot pant i fast egendom. Bankens totala utlåningsportfölj uppgick till 72,5 mdkr. Den exponeringsviktade belåningsgraden i utlåningen mot pant i fast egendom uppgick till 45 procent.

Utöver kreditgivningen samarbetar banken med bland annat DNB i syfte att erbjuda kunderna ett bredare utbud av finansiella produkter.

Jord och skog

I detta segment sker utlåningen i allt väsentligt mot pant i jord- och skogsbruksfastigheter inom 75 procent av det internt fastställda belåningsvärdet. Även en mindre andel utlåning med högre belåningsgrader och utlåning mot andra typer av säkerheter såsom EU-stöd erbjuds kunderna, samt viss garantigivning. Banken har en stark ställning på den svenska kreditmarknaden för finansiering av jord och skog med säkerhet i lantbruksenheter, med en marknadsandel på cirka 25 procent. Bankens utlåning till jord och skog uppgick till 68,8 mdkr.

Bolån

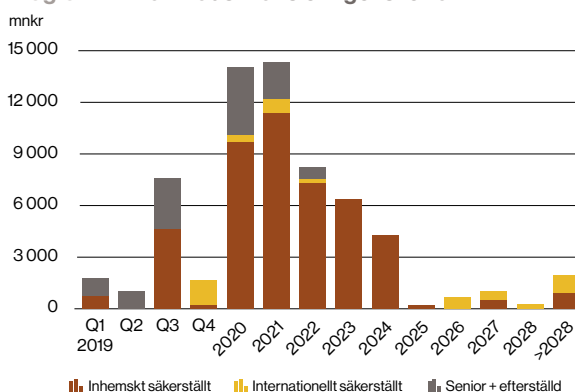
Efter det att banken under hösten 2017 introducerade sig på en ny marknad genom lanseringen av bolån mot säkerhet i småhus har banken under 2018 påbörjat sin etablering som en aktör inom detta segment. Bolåneprodukten innebär att banken erbjuder lån mot säkerhet i småhus inom 75 procent av det internt fastställda belåningsvärdet. Banken riktar sitt erbjudande till boende i hela Sverige med en huvudsaklig målgrupp bestående av privatpersoner i tätortsnära områden utanför storstäderna. Erbjudandet omfattar inte utlåning med säkerhet i bostadsrätter. Bankens utlåning mot pant i småhus uppgick till 3,7 mdkr.

2.3 Finansiering

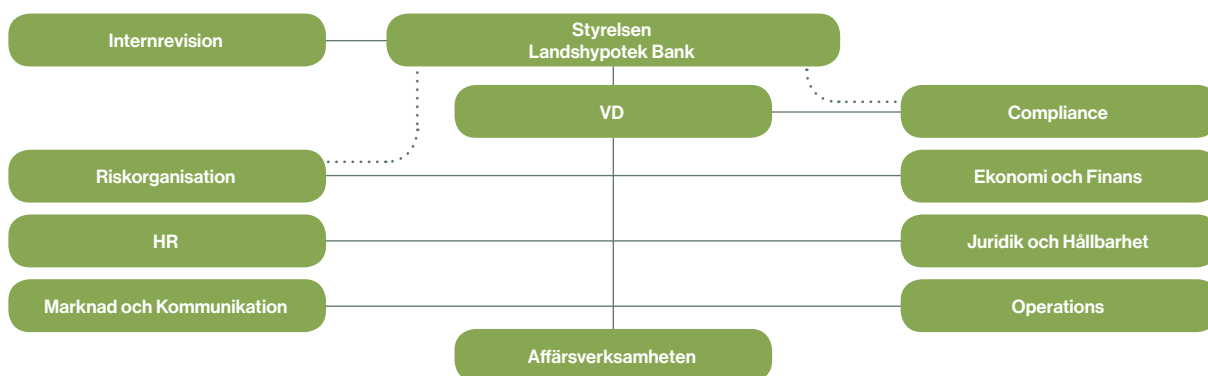
Landshypotek Bank finansierar sig primärt på den svenska kapital- och penningmarknaden, men har också en mindre andel internationell finansiering. Sedan 2013 har banken ett inlåningserbjudande, främst riktat till bankens medlemmar och svenska hushåll, som svarar för en växande andel av bankens finansiering. Bankens finansieringsstrategi är att uppnå en tillfredsställande löptidsbalans mellan tillgångar och skulder.

Banken har ett svenskt MTN-program för säkerställd finansiering med ett rambelopp på 60 mdkr. Dessutom har banken ett EMTN-program för internationell finansiering, under vilket banken kan emittera såväl säkerställd som senior skuld. Under programmet kan även efterställd skuld i form av daterat förlagslån emitteras. Rambeloppet på EMTN-programmet är 3,5 md euro, eller motsvarande belopp i andra valutor.

Diagram 1 Marknadsfinansieringens förfall

Figur 1 Översiktlig organisationsstruktur

För bankens kortfristiga finansiering finns ett svenskt certifikatprogram på 10 mdkr. Utnyttjandet av programmet är över tid lågt, men programmet utnyttjas bland annat som bryggfinansiering vid temporära likviditetsbehov.

Säkerställda obligationer utgjorde vid årsskiftet en majoritet av bankens finansiering med 67 procent. Senior och efterställd skuld utgjorde samtidigt 15 procent av finansieringen. Banken hade ingen utestående certifikatskuld vid årsskiftet. Inlåning är den finansieringskälla som växer och den utgjorde 18 procent av finansieringen vid årsskiftet.

Riksgälden har åsatt banken ett minimikrav på nedskrivningsbara skulder motsvarande 8,3 mdkr eller 10,1 procent av bankens totala skulder och kapitalbas. Dessutom ska banken uppfylla kravet på återkapitaliseringsbelopp enligt skuldandelsprincipen motsvarande 3,5 mdkr. Bankens utestående medräkningsbara skuld uppgick till 11,6 mdkr för att möta minimikravet respektive 5,0 mdkr för att möta skuldandelsprincipen.

Det långfristiga finansieringsmålet Stabil finansieringskvot (NSFR) är ännu inget krav och det är dessutom ännu inte slutligt hur det ska beräknas. Banken följer utvecklingen av NSFR som ett regulatoriskt krav.

För information om marknadsfinansieringens förfallostruktur se diagram 1.

Bankens emissionsstrategi är att genomföra åtminstone en större publik transaktion per år för att skapa en större likviditet i obligationen för investerare. Övriga emissioner genomförs främst via mindre enskilda transaktioner där investeraren initierar affären. Banken försöker, när det är ekonomiskt möjligt, att arbeta aktivt med återköp och förlängningar av skuld för att minska refinansieringsriskerna.

2.4 Inlåning

Banken erbjuder utöver utlåning även ett sparaerbjudande till allmänheten, främst genom digitala tjänster. Banken har för tillfället ett antal sparkonton för allmänheten och medlemmar samt så kallade skogs- och skogsskadekonton. Bankens inlåningskonton omfattas av insättningsgarantin i enlighet med beslut av Riksgälden. Under 2018 ökade inlåningen med 1,4 mdkr och per 31 december 2018 uppgick inlåningen till 14,1 (12,7) mdkr och representerade 18 procent av bankens finansiering.

2.5 Organisation

Bankens kredit- och inlåningsverksamhet bedrivs i ett gemensamt affärsområde som inkluderar utlåning till jord, skog samt boende och där även ansvaret för kunderbjudande och kundbemötande är placerat. Bearbetningen av kunderna inom jord och skog sker i huvudsak lokalt. Verksamheten var under 2018 uppdelat på 8 distrikt med 19 kontor spridda över hela Sverige. De kundansvariga medarbetarna har god lokalkännedom och kunskap om förutsättningarna för jord- och skogsbruk liksom om entreprenörsdrivet företagande på landsbygden. De mindre boendekunderna inom jord och skog samt bolånekunder som lånar till småhus bearbetas huvudsakligen centralt från Linköping, för att på ett effektivt och enhetligt sätt hantera dessa mindre privatkunder. De kundansvariga medarbetarna har god kunskap om kreditgivning till konsumenter och lång erfarenhet av bolån. För de kunder som hanteras genom denna organisation sker kontakten med kunderna främst genom digitala kanaler och per telefon. Som stöd för samtliga kunder finns även en kundservice som är placerad i Linköping. Per 31 december 2018 hade banken cirka 190 medarbetare. Bankens säte är i Stockholm. I figur 1 ovan framgår bankens organisationsstruktur översiktligt.

3 Riskhantering

Landshypotek Bank har en låg aptit på risk och strävar efter en god riskkultur och ett lågt risktagande i hela verksamheten.

3.1 Bankens målsättning med riskhantering

En god riskkultur är högt prioriterat inom Landshypotek Bank. Banken strävar efter att uppnå en hög riskmedvetenhet i organisationen och ett lågt risktagande. Hög riskmedvetenhet betyder att varje anställd förstår vilka risker dennes arbetsuppgifter innebär för banken, vilken nivå på risktagande som är acceptabel, samt hur den anställda ska agera för att inte överskrida den acceptabla risknivån. Lågt risktagande uppnås genom lågt satta riskaptiter och risklimiter, ett tydligt riskramverk samt en hög riskmedvetenhet hos medarbetarna, där ansvar för kunden även omfattar ansvar för lönsamheten och risken i varje unikt engagemang.

Bankens anställda ska eftersträva hög kvalitet i allt de företar sig, vara lyhörda för omvärldsförändringar och förstå dess påverkan på kunder, värdet på mottagna säkerheter och på bankens affärsmodell.

3.2 Utveckling av riskhanteringen

Från såväl kunderna, lagstiftaren, finansiärerna som genom omvärldsutvecklingen generellt fortsätter kraven att öka på finansiella företag. Samtidigt ställer strukturomvandlingen inom jord- och skogsbruket krav på allt större verksamheter för att de ska kunna vara konkurrenskraftiga. Banken utvecklar därför kontinuerligt verksamheten för att möta kundförväntan, de ökade regleringarna och strukturomvandlingen. Banken har fortsatt arbetet med dessa utmaningar under 2018. Utöver arbetet med att förbättra processer, kunderbjudanden och fullfölja en omfattande systemutveckling har banken fortsatt sitt målmedvetna arbete med att förbättra implementationen av gällande och nya regelverk i verksamheten. Inte minst gäller detta regelverken kring styrning, riskhantering och kontroll. Under 2018 har bankens styrelse även haft fortsatt fokus på bolagsstyrningsfrågor och reviderat samt antagit ett antal nya styrdokument.

Ett antal förbättringsåtgärder har dessutom vidtagits generellt inom banken, bland annat genom ett proaktivt arbete att analysera risker utifrån bankens huvudsakliga processer. Åtgärderna leder bland annat till en reduktion av riskerna och en effektivisering av bankens riskhantering i stort.

3.3 Riskaptit och risklimiter

Landshypotek Bank har ett antal övergripande aptiter, mål och limiter. Bankens ratingmål är en viktig del av riskaptiten och innebär att banken ska behålla en AAA-rating på sina säkerställda obligationer i linje med sina svenska konkurrenter. Banken har en övergripande riskaptit för bankens kreditförlustnivå. Bankens genomsnittliga årliga kreditförluster för utlåningsportföljen ska över en genomsnittlig konjunkturcykel ligga inom intervallet 0,025-0,075 procent av bankens totala utlåningsvolym.

För att risktagandet inte ska överstiga bankens riskaptit har banken identifierat, klassificerat och limiterat alla väsentliga risker. Banken fokuserar på att enbart ta sådana risker som verksamheten har en ytterst god förmåga att förstå och hantera.

Den enskilt största risken som banken är exponerad emot är kreditrisk som följer av utlåning till allmänheten. Denna risk är direkt kopplad till affärsmodellen och hanteras genom hela kreditprocessen.

Det finns även andra risker som är nödvändiga att ta för att kunna bedriva verksamheten, exempelvis likviditetsrisker, marknadsrisker och operativa risker. En viss acceptansnivå för dessa risker måste finnas, men banken har som mål att även hålla dessa risker på en låg nivå.

3.4 Bankens tre försvarslinjer

För att säkerställa ändamålsenlig riskhantering – identifiera, analysera, åtgärda, bevaka och rapportera risk – och intern kontroll är ansvarsfördelningen mellan olika funktioner baserat på principen om tre försvarslinjer.

Modellen skiljer mellan funktioner som äger risk och regelefterlevnad (första försvarslinjen), funktioner för övervakning och kontroll (andra försvarslinjen) och funktioner för oberoende granskning (tredje försvarslinjen).

Första försvarslinjen – affärsverksamheten

En central princip är att linjeorganisationen i ett första led bär ansvaret för intern kontroll och riskhantering. Därmed ligger ansvaret för egenkontroller där risken har sitt ursprung. Detta innebär att varje medarbetare är ansvarig för att hantera riskerna inom det egna ansvarsområdet. Som sådan omfattar intern kontroll och riskhantering samtliga medarbetare.

Figur 2 Bankens policyöversikt

A-H Policy för intern styrning och kontroll							
A.0 Policy för intern kontroll och styrning	B.1 Riskpolicy	C.1 Etikpolicy	D.1 Policy för kommunikation	E.1 Policy för produkter & partnersamarbeten	F.1 IT-policy	G.1 Policy för fysisk säkerhet	H.1 HR-policy
A.1 Policy för mångfald i styrelsen	B.2 Kreditpolicy	C.2 Hållbarhetspolicy				G.2 Krisberedskapspolicy	H.2 Ersättningspolicy
A.2 Policy för lämplighetsbedömning	B.2.A Riskstrategi för kreditrisk	C.3 Policy för hantering av kundklagomål				G.3 Policy för informations- och cybersäkerhet	
A.3-6 och 13-14 Arbetsordningar	B.3 Policy för operativa risker	C.4 Policy om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism				G.4 Policy för personuppgiftshandling	
A.7 Styrelsens rapportplan	B.4 Policy för finansiella risker						
A.8 VD-instruktion	B.5 Policy för kapital och likviditetsutvärdering	C.5 Insiderpolicy					
A.9 Policy för Risk-organisationen	B.7 Utdelningspolicy	C.6 Policy för intressekonflikter					
A.10 Policy Regelefterlevnad							
A.11 Policy för Internrevision							
A.12 Policy Extern-revisorns oberoende							

Andra försvarslinjen – oberoende kontrollfunktioner

Riskorganisationen och compliance är oberoende kontrollfunktioner och utgör den andra försvarslinjen. Dessa funktioner övervakar affärsområdenas riskhantering och regelefterlevnad. Andra försvarslinjen upprätthåller principer och ramverk för första linjens riskhantering samt validerar första linjens metoder och modeller för riskmätning och kontroll.

Riskorganisationen

Riskorganisationen ansvarar för strukturerad och systematisk mätning, kontroll, analys och kontinuerlig rapportering av bankens samtliga väsentliga risker. I riskorganisationens ansvar ingår att genomföra relevanta stresstester och fördjupade riskanalyser inom riskområden där det kan föreligga förhöjda risker. Arbetet bedrivs utifrån en av styrelsen beslutad policy som beskriver dess ansvarsområde samt en årsplan. Riskorganisationen är oberoende från affärsverksamheten. Riskchefen rapporterar direkt till VD och styrelsen.

Compliance

Compliance ansvarar för att ge råd och stöd till VD och medarbetare för att säkerställa att bankens verksamhet bedrivs enligt de regelverk som styr den tillståndspliktiga verksamheten samt identifiera och rapportera compliancerisker. Arbetet bedrivs utifrån en av styrelsen beslutad policy som beskriver dess ansvarsområde samt en årsplan. Complianceavdelningen är oberoende från affärsverksamheten. Chefen för compliance rapporterar direkt till VD och styrelsen.

Tredje försvarslinjen – internrevision

Den tredje försvarslinjen, internrevisionen, utvärderar bankens samlade hantering av risk och regelefterlevnad och granskar såväl första som andra försvarslinjens arbete. Internrevisions arbete syftar till att granska och utvärdera den interna styrningen och kontrollen samt att ge en bild av hur väl processer och rutiner bidrar till verksamhetens uppsatta mål. Detta inkluderar inte minst att utvärdera effektiviteten i riskhanteringsarbetet samt kontrollfunktionens arbete. Internrevisionens granskningsinsatser sker i enlighet med en av styrelsen beslutad policy som beskriver dess ansvarsområden samt en årsplan. Bankens internrevision har under 2018 utförts av Deloitte AB.

4 Kreditrisk

I Landshypotek Bank är kreditrisken den mest väsentliga risken, banken har därför tydliga regler för kreditriskhantering.

4.1 Definition

Banken definierar kreditrisk som:

Risken att Landshypotek Bank inte erhåller betalning enligt överenskommelse och att värdet på säkerheten inte är fullgod och därför inte kan täcka utestående fordran.

4.2 Kreditrisk

Landshypotek Banks utlåning till allmänheten uppgick till 72,5 mdkr. All utlåning sker i Sverige. Utlåningen sker huvudsakligen till fysiska personer på landsbygden mot pant i fast egendom, främst jord- och skogsbruksfastigheter. Under 2018 har utlåningen mot pant i småhus växt till drygt 3,7 mdkr. Fördelningen av bankens utlåningsportfölj i tabell 3 speglar vilken inriktning kunden tillhör och visar att den geografiska spridningen inom Sverige är god. Sedan år 2013 har utlåningsportföljen vuxit med 11,8 mdkr, vilket motsvarar en årlig utlåningstillväxt på 3,6 procent per år under de senaste fem åren. Den genomsnittliga utlåningen per kund i banken uppgick till 1,7 mnkr. Den exponeringsviktade belåningsgraden uppgick till 45 procent i utlåningen relaterad till pant i jord- och skogsbruksfastigheter och 43 procent när det gällde utlåningen relaterad till pant i småhus. Banken kapitaltäckte utlåningsportföljen till mer än 99 procent av exponeringsvärdet med internmetoden och hänför lån inom ramen för internmetoden till exponeringsklasserna *Hushåll – säkerhet i fastighet* samt *Företag*. Exponeringsvärdet för dessa båda exponeringsklasser uppgick totalt till 74,2 mdkr.

4.3 Kunder

Bankens kunder är huvudsakligen fysiska personer som antingen bedriver enskild näringsverksamhet eller lever på tjänsteinkomst. En betydande majoritet av svenskt jord- och skogsbruk bedrivs som enskild näringsverksamhet, främst på grund av regler kring jordförvärv och ägande av jord och skog i Sverige. Av bankens kunder är det en mindre andel som endast har jord- och skogsbruket som sin primära inkomstkälla. Huvuddelen av kunderna lever antingen på tjänsteinkomster, i andra fall kompletteras tjänsteinkomsterna med sidoinkomst från näringsverksamhet. Till viss del har banken även kunder som enbart har inkomster från näringsverksamheten.

Vad avser bankens utlåning till allmänheten kategoriseras kunderna som i) Fysiker, ii) Microföretag, iii) Småföretag eller iv) Medelstort företag utifrån information

om inkomst, eventuell omsättning i näringsverksamheten, storlek på kreditlimit och om kunden är juridisk eller fysisk person.

4.4 Hantering av kreditrisken i utlåningsportföljen

Kreditprocessen

Bankens kreditpolicy fastställer ramar och grundprinciper för kreditgivning inom Landshypotek Bank. All kreditgivning inom banken utgår från kundens återbetalningsförmåga och kredit får bara beviljas om förpliktelserna på goda grunder kan förväntas bli fullgjorda. För att ytterligare skydda banken mot kreditförluster tas säkerhet. Dessa är närmast uteslutande i form av pantbrev i fast egendom. Säkerheten ska med god marginal säkerställa lånefordran. En säkerhet med högt värde ersätter dock aldrig kravet på kundens återbetalningsförmåga utan kreditgivningen ställs i proportion till de inkomster eller kassaflöden som ska försörja krediten. Kreditgivningen ska vara ett resultat av analys av den enskilde kunden och/eller den limitgrupp som kunden är knuten till. Bankens kunder riskklassificeras i enlighet med beskrivningen i avsnittet om PD nedan. Kreditgivningen i banken sker i enlighet med av styrelsen beviljade kreditmandatmatriser, vilka styrs av parametrar såsom total kreditlimit, belåningsgrad och PD-riskklass. Samtliga kreditbeslut fattas i dualitet, med en nivåstruktur som följer den ovan nämnda kreditmandatmatrisen. Det högsta beslutande organet för löpande kreditärenden är styrelsens kreditutskott. I banken lämnas, som tidigare nämnts, kredit i allt väsentligt mot pant i fast egendom inom 75 procent av ett internt fastställt belåningsvärde. Dessutom erbjuds en mindre andel utlåning med högre belåningsgrader, korta lån med EU-stöd som säkerhet (EU-kredit), samt viss garantigivning. För att reducera förlustrisken behöver vissa låntagare lämna ytterligare säkerheter, till exempel borgensåtaganden och företagsinteckning. Distriktskontorens kundansvariga biträds, i fastighetsvärderingsfrågor relaterade till jord och skog, av certifierade värderare från Landshypotek Ekonomisk Förenings förtroendemannaorganisation eller av andra godkända externa värderare. Värderarna säkerställer en korrekt marknadsvärdering av de mer komplexa fastigheterna genom dokumenterad branschkunskap och god lokalkännedom. För värderarna från förtroendemannaorganisationen säkerställs kvaliteten bland annat genom en certifiering vilken omfattar utbildning samt skriftliga prov. De mindre komplexa enheterna

värderas, i samband med kreditgivning, huvudsakligen av internt certifierade värderare. Värdering av småhus utförs närmast uteslutande med en metod som tillhandahålls av UC (UC Bostadsvärdering), men för mer komplexa och svårvärderade enheter krävs en värdering utförd av en behörig mäklare/värderare.

IRK-systemet

Intern riskklassificering

För exponeringar som banken klassificerar som *Hushåll - säkerhet i fastighet* använder banken den avancerade internmetoden och för *företagsexponeringar* används den grundläggande internmetoden.

Bankens internmetoder är integrerade i kreditprocessen. Detta genom att riskparametrarna påverkar prissättningen, kreditbeslutsordningen, frekvensen på kredituppföljningen samt är en del av underlaget till kreditbeslut. Dessutom sker rapportering löpande till styrelse och delar av bankledningen om utlåningsportföljens utveckling utifrån bland annat PD-riskklasser och förväntad förlust.

Beskrivning av bankens interna riskklassificeringsmodeller PD – Probability of default

Landshypotek Bank har två PD-modeller. Den ena PD-modellen 1 används för att riskklassificera bankens kunder som är fysiska personer med kundkategori i) Fysiker, ii) Microföretag och iii) Småföretag. Fysiker omfattar närmast uteslutande privatpersoner med inkomst av tjänst, ingen näringsverksamhet eller med mycket liten näringsverksamhet. Den genomsnittliga omsättningen, utöver tjänsteinkomst, för de fysiska personerna som klassificeras som Microföretag eller Småföretag är 1,0 mnkr. PD-modell 1 har intern skötselstatistik, eventuellt förekommande bokslutsinformation, tid som kund samt en UC-modell som riskdrivare. PD-modellen 2 används för att riskklassificera de av bankens kunder som är juridiska personer samt fysiska personer med kundkategori iv) Medelstora företag.

Den genomsnittliga omsättningen för de sistnämnda är 9,8 mnkr. PD-modell 2 har intern skötselstatistik, bokslutsinformation, belåningsgrad samt en UC-modell som riskdrivare.

PD-modellerna är statistiska modeller och används för att bedöma sannolikheten att en kund hamnar i fallissemang inom ett års tid. Utöver de statistiska riskklasserna finns möjlighet att sätta en PD-riskklass manuellt om kundansvarig bedömer att den statistiskt åsatta riskklassen inte återspeglar risken för fallissemang på ett korrekt sätt. En förbättring får som mest göras med ett riskklasssteg medan en försäring får göras med obegränsat antal steg. En förbättrad riskklass beslutas i som lägst centrala kreditkommittén, vilket är bankens näst högsta beslutande organ för löpande kreditärenden.

PD-modell 1 fördelar exponeringar till riskklasserna 1-8 och PD-modell 2 till A-H. Riskklass 1 respektive A representerar den bästa kreditvärdigheten och riskklass 8 respektive H innehåller fallerade krediter. För varje icke fallerad riskklass estimerar banken PD-värden i kapitaltäckningshänseende, i detta syfte används de senaste sju årens utfallsdata som grund och på detta appliceras en konservativ konjunkturjustering som även beaktar utfall från finanskrisåren under tidigt 90-tal, samt försiktighetsmarginal. Omnämnda PD-värden per riskklass stressas dessutom ytterligare, i en av Finansinspektionen angiven formel, vid beräkning av kapitalkravet. I diagram 2 och 3 redovisas riskklassfördelningen för de två PD-modellerna.

LGD – Loss given default

Bankens LGD-modell används för lån i exponeringsklassen *Hushåll - säkerhet i fastighet* med inområde som riskdrivare. Bedömningen av hur mycket banken förväntas förlora av exponeringsvärdet i exponeringsklassen i händelse av fallissemang, är baserad på intern förlustdata under perioden 1994-2008. Utfallen per LGD-riskklass har därefter justerats upp för att estimeras LGD-värden under ogynnsamma förhållanden. LGD-värdena är

Diagram 2 Exponeringsvärde per PD-riskklass, PD-modell 1

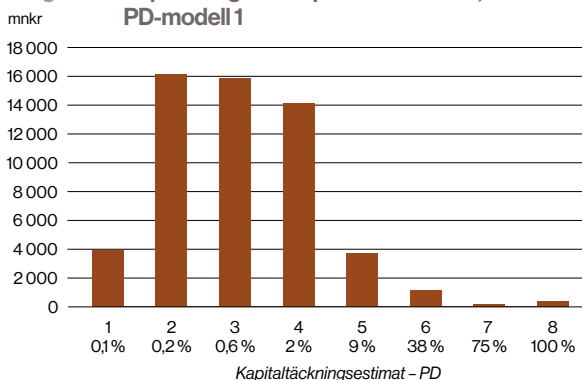

Diagram 3 Exponeringsvärde per PD-riskklass, PD-modell 2

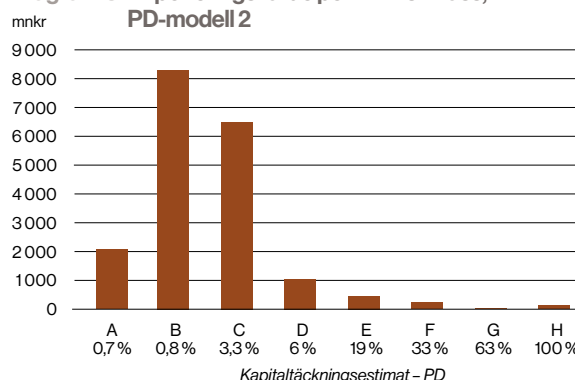
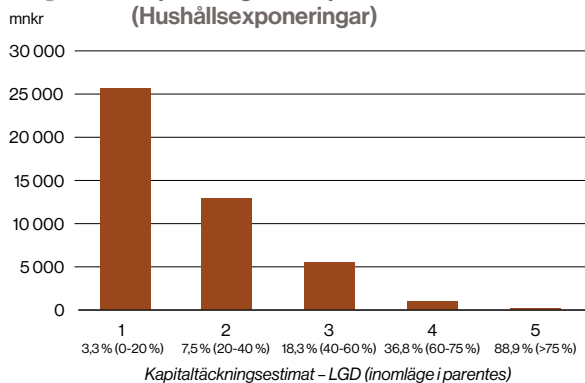

Diagram 4 Exponeringsvärde per LGD-riskklass (Hushållsexponeringar)

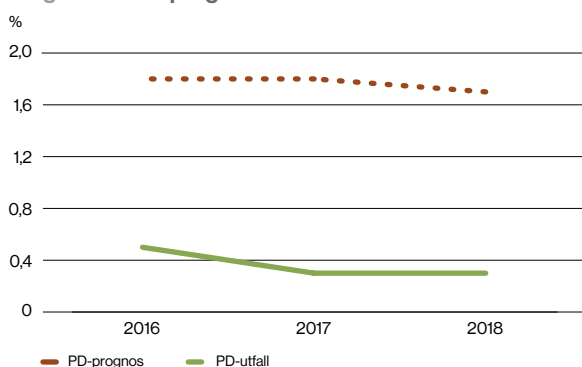
kalibrerade så att de motsvarar LGD-utfallet för år 1994. Därefter har en försiktighetsmarginal applicerats på LGD-värdena för alla LGD-riskklasser och vissa LGD-värden har justerats upp ytterligare, för att skapa god marginal mellan senare års riskklassutfall och riskklassvärdet. Lånen fördelas till en eller flera av de fem LGD-riskklasserna beroende på inomläge. I diagram 4 redovisas fördelningen av exponeringarna per LGD-riskklass.

För företagsexponering används föreskrivna värden för LGD. För pant i fast egendom med belåningsgrad under 71,4 procent, vilket närmast uteslutande är vad bankens företagsexponeringar består av, uppgår LGD till 35 procent. Dessa 35 procent bedömer banken är ett konservativt estimat av den faktiska risken för de berörda exponeringarna. Bankens LGD-modell hade för dessa företagsexponeringar givit ett genomsnittligt LGD på 12 procent som jämförelse.

KF – Konverteringsfaktor

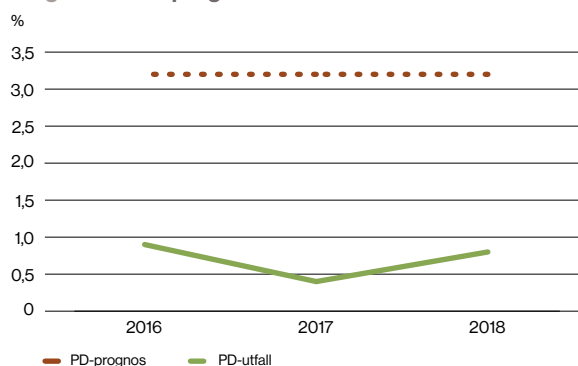
Exponeringsvärde är det värde som motparten förväntas ha i skuld till banken i händelse av fallissemang.

Diagram 5 PD-prognos och utfall för PD-modell 1¹⁾

¹⁾ Motpartsviktad PD-prognos i början av året och PD-utfall under efterföljande år.

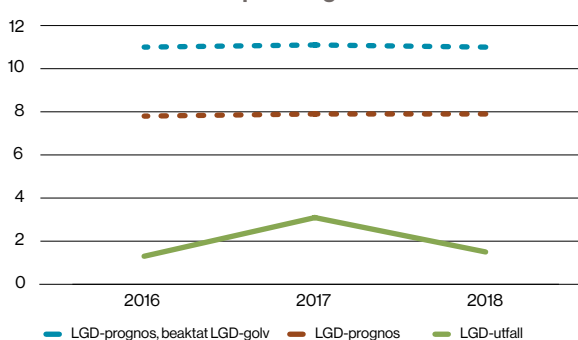
Diagram 6 PD-prognos och utfall för PD-modell 2¹⁾

¹⁾ Motpartsviktad PD-prognos i början av året och PD-utfall under efterföljande år.

För vanliga lån används utestående fordran som exponeringsvärde. För hushållsexponeringar inom ramen för bankens produkt *Flexibelt bottenlån*, där delar av åtagandet ligger utanför balansräkningen, beräknas exponeringsvärde genom att motpartens kreditlimit multipliceras med bankens interna KF-värde. KF appliceras på hela limiten på det flexibla bottenlånet och är konservativt satt till 107 procent. Exponeringsvärdet för dessa flexibla bottenlån uppgick till 1,3 mdkr. Även för bankens kreditlöften, som ligger utanför balansräkningen, beräknas exponeringsvärdet. Detta görs genom att löftesbeloppet, för kreditlöften som är hushållsexponeringar, multipliceras med bankens interna KF-värde som uppgår till 92 procent. Exponeringsvärdet för dessa kreditlöften uppgick till 1,1 mdkr. Banken har inte tillräckligt med utfallsdata för att fullt ut validera och bekräfta att KF-värdet på 92 procent är adekvat för kreditlöften relaterade till de nya bolånen. Därför gör banken ett tillägg för detta enligt artikel 3 i CRR som gör att kapitalkravet för de kreditlöften som gäller bolån beräknas med ett KF-värde på 100 procent.

Diagram 7 LGD-prognos och utfall, hushållsexponeringar¹⁾

¹⁾ Estimät i början av året vs. utfall under efterföljande år för hushållsexponeringar. Exponeringsviktade LGD:n, LGD-utfallet läggs på året då fallissemang avslutats. Nuvarande LGD-estimater har applicerats även för tidigare år.

Validering

Bankens interna modeller och metoder som används inom ramen för internmetoden valideras årligen för att bland annat säkerställa att banken estimerar kreditrisk på ett adekvat sätt och att modellerna är bra på att rangordna låntagare och krediter efter risk. Analysen resulterar i en valideringsrapport som bland annat presenteras för och granskas av bankens balans- och resultaträkningskommitté.

Prognos och utfall för PD och LGD

PD ska representera ett långsiktigt genomsnitt av fallissemangsriskerna och det innebär att sannolikheten att utfallet ett visst år ligger över prognosen är betydligt högre för PD än för LGD där prognosen ska återspegla den förväntade förlustandelen givet fallissemang under ekonomiskt ogynnsamma förhållanden. I diagram 5, 6 och 7 framgår att såväl PD-utfallen som LGD-utfallen med god marginal har underskridit prognoserna under alla de tre senaste åren.

Uppföljning av utlåningsportföljen

Landshypotek Banks riskchef ansvarar för att utarbeta och implementera interna styrdokument för kreditprocessen och den första linjen ansvarar för att de interna reglerna för kreditgivning efterlevs. Kreditkontrollenheten gör regelbundna kontroller i syfte att säkerställa att affärsverksamheten efterlever uppsatta regelverk och uppföljningsåtgärder.

Kredituppföljning sker för samtliga engagemang på tidsbunden och löpande basis. Kunder med högre risk följs upp mer frekvent. Alla kreditbeslut föregås av en noggrann riskbedömning och riskklassificering. Ett kreditbeslut

kräver därför kunskap om regionala och branschspecifika faktorer som kan påverka kundens återbetalningsförmåga och säkerheternas värdeutveckling. Genom portfölj-analyser identifierar kreditkontrollenheten branscher och segment med förhöjd risk för ytterligare bedömning.

Hantering av problemkrediter

Affärsverksamheten i banken har det fulla ansvaret för såväl kundrelationen, lönsamheten och risken i samtliga kundengagemang. Vid behov tar affärsverksamheten hjälp av centrala avdelningar vad gäller fördjupade analyser och hantering av problem- och obeståndskunder. Bankens enhet för särskilda ärenden bistår med expertkunskap beträffande såväl problemengagemang som konstaterade obeståndskunder. Bankens obeståndsenhet arbetar primärt med fallerade engagemang i syfte att avveckla krediter med minimal förlust för banken.

4.5 Motpartsrisk – kreditrisk i finansverksamheten

Landshypotek Banks motpartsrisk består av fallissemangsriskerna för motparter inom bankens finansieringsverksamhet. Motpartsrisken uppstår som en konsekvens av bankens hantering av likviditets-, ränte- och valutarisker. Risktoleransen för motpartsrisk är låg.

Bankens samlade motpartsexponering består av:

- marknadsvärdet på värdepappersinnehav
- derivatinstrumentens exponeringsvärde beräknat enligt marknadsvärderingsmetoden i CRR
- deposition av likvida medel

Tabell 1 Likviditetsportfölj fördelat på rating, värderad till verkligt värde (tkr)

	Säkerställda obligationer	Obligationer utgivna av kommuner	Summa
AAA	5 774 305	1 934 626	7 708 931
AA+	0	3 329 478	3 329 478
Summa	5 774 305	5 264 104	11 038 409

Tabell 2 Derivatkontrakt fördelat på kreditkvalitetssteg¹⁾, värderad till verkligt värde (tkr)

	Positiva marknadsvärden	Exponeringsbelopp före kreditriskreducerande åtgärder inklusive nettningsvinster och mottagna säkerheter ^{2) 3)}	Exponeringsbelopp efter kreditriskreducerande åtgärder inklusive nettningsvinster och mottagna säkerheter ^{2) 3) 4)}
1	582 772	531 169	531 169
2	444 157	627 301	627 301
3	99 172	14 617	14 617
4-6	0	0	0
Summa	1 126 101	1 173 087	1 173 087

¹⁾ I enlighet med kommissionens genomförandeförordning 2016/1800

²⁾ Landshypotek Bank har erhållit 439 379 tkr i säkerhet enligt derivatkontrakt

³⁾ Nettningsvinster uppgår till 487 982 tkr

⁴⁾ Banken använder inga kreditriskreducerande åtgärder.

Tabell 3 Exponeringsvärde, fallerade och kreditförlustreserv per inriktning (mnr)

	Exponeringsvärde	Varav fallerade	Kreditförlustreserv
Företagsmarknad			
Gotland	2 694	10	1
Mellansverige	11 656	155	15
Mälardalen	9 179	20	6
Norr	3 898	52	12
Skåne	11 175	64	21
Småland m.fl.	7 600	65	9
Västra Götaland	7 861	89	12
Östergötland	11 432	54	3
Privatmarknad			
Landsbygdsboende Gård	5 118	19	1
Bolån	3 816	2	0
Summa	74 430	529	80

Motpartsrisk får endast tas mot:

- offentliga organ som åsätts 0 procent i riskvikt i kapitaltäckningshänseende
- finansiella institut

Nya motparter ska godkännas samt limiteras av styrelsen och befintliga limiter ses över och beslutas årligen. Limiter sätts både på exponeringsvärde och löptid. Landshypotek Banks samtliga derivatkontrakt är registrerade i säkerhetsmassan och banken har ISDA-avtal och ensidiga CSA-avtal med varje motpart under vilka motparterna ställer säkerhet under vissa förutsättningar. Banken kan, enligt avtalen, aldrig bli skyldig att ställa säkerheter.

Banken har tillstånd från Finansinspektionen att tillämpa netting för derivatexponeringarna mot en och samma motpart i kapitaltäckningshänseende.

Fördelningen av bankens likviditetsportfölj och derivatkontrakt på rating respektive kreditkvalitetssteg, framgår i tabell 1 respektive tabell 2.

4.6 Kreditförluster

Kreditförluster netto uppgick till 8,0 (12,5) mnr och konstaterade förluster uppgick till 41,4 (22,8) mnr under 2018. Landshypotek Banks kreditförlustreservering enligt redovisningsregelverket IFRS 9 implementerades den 1 januari 2018 och uppgår per 31 december 2018 till 83,1 mnr. Kreditförlustreserveringarna har minskat med 27,6 mnr under året, främst med anledning av minskade kreditförlustreserveringar i stadie 3. Minskningen beror på att problemengagemang avslutats och en låg tillväxt av exponeringar i stadie 3. Banken har under 2018 upplöst den gruppvisa reserveringen för vindkraftportföljen men anledning av förbättrat branschklimate och individuell genomgång av samtliga engagemang med säkerhet i vindkraftverk. Exponeringsvärdet för fallerade fordringar uppgick till 529 (680) mnr. Se tabell 3 för mer detaljer angående bankens fallerade fordringar. Banken utvecklar kontinuerligt arbetet med utlåningsportföljen. Centrala enheter bistår affärsverksamheten med fördjupade analyser och hantering av problem- och obeståndskrediter. Kreditförlusterna under de senaste åren rör ett fåtal kunder där den enskilda företagarens förutsättningar varit avgörande för kundens fallissemang.

5 Likviditetsrisk

Landshypotek Banks aptit för likviditetsrisk är låg och banken har en likviditetsreserv som gör det möjligt för banken att bedriva en normal verksamhet även vid en längre period av likviditetsstress.

5.1 Definition

Landshypotek Bank definierar likviditetsrisk som:

Risken för att inte kunna infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten.

5.2 Likviditetsrisk

Landshypotek Banks tillgångar utgörs närmast uteslutande av lån med pant i fastigheter med en belåningsgrad som understiger 75 procent av det internt fastställda belåningsvärdet och med en lång kredittid. Banken är i stor utsträckning beroende av marknadsfinansiering som i genomsnitt har kortare löptid och därmed uppstår refinansieringsrisk. För att diversifiera finansieringen och reducera refinansieringsrisken erbjuder banken inlåning. Inlåningen innebär dock att banken har en risk för utflöden i en stressad situation.

För löptidsanalys avseende bankens finansiella tillgångar och skulder, se tabell 4.

5.3 Hantering av likviditetsrisk

Bankens verksamhet är naturligt utsatt för likviditetsrisk och konsekvenserna av bristande likviditet kan bli allvarliga. Bankens aptit för likviditetsrisk är låg och hanteringen av likviditetsrisker är högt prioriterad. Banken reducerar sin likviditetsrisk genom att hålla en likviditetsreserv bestående av högkvalitativa värdepapper. Den ger banken möjlighet att överbrygga tillfälliga likviditetspåfrestningar men den ger även möjlighet att vid allvarliga likviditetskriser anskaffa medel genom att under ordnade former belåna eller sälja värdepapper och minska finansieringsbehovet. Det viktigaste kriteriet vid val av tillgångar är att värdepappret är godtagat som säkerhet i Riksbanken.

För att säkerställa att en god betalningsberedskap upprätthålls har styrelsen beslutat att det ska finnas en likviditetsreserv tillgänglig som motsvarar de prognostiserade, ackumulerade nettokassautflödena under de närmaste 180 dagarna samt utflöde av inlåning under stress, utan möjlighet till refinansiering. Enligt denna mätmetod får likviditetsreserven i säkerhetsmassan endast användas till att möta utflöden från säkerhetsmassan. Per 31 december 2018 skulle banken kunnat täcka betalningsförpliktelser under 242 dagar enligt detta mått.

Utöver ovan satt och definierade limit övervakas ett antal riskmått. Dessa riskmått är dock inte limiterade

utan används för att antingen följa status i likviditetsreserven eller är reglerad i lag eller förordning.

Banken limiterar kvoten på likviditetsreserven utifrån att den ska täcka nettoutflödena under en stressad 33-dagarsperiod samt enligt kravet på LCR, som istället gäller 30 dagar. Den konsoliderade situationens LCR uppgick till 357 procent. Kravet är 100 procent och banken har sedan LCR-mätningarna etablerades aldrig varit under det kravet.

Innehavet i likviditetsreserven består av säkerställda obligationer utgivna av nordiska kreditinstitut med hög kreditvärdighet, obligationer emitterade av svenska kommuner och landsting samt av obligationer emitterade av Kommuninvest.

Marknadsvärdet på likviditetsreserven uppgick till 11 mdkr, varav 36 procent utgjorde tilläggssäkerheter i poolen för säkerställda obligationer. 57 procent av likviditetsreserven utgjordes av värdepapper med AAA-rating. Inget värdepapper hade en rating sämre än AA+.

5.4 Stresstester

Utöver dagliga limitkontroller genomförs löpande stresstester för att säkerställa att likviditeten är tillräcklig även under ogynnsamma marknadsförhållanden. Exempel på stressade scenarios som testas är:

- upplåningsmarknaden upphör, ingen ny inlåning finns att tillgå
- minskade marknadsvärden på placeringarna i likviditetsreserven
- kunder slutar att betala räntor och amorteringar på sina lån
- fullt utnyttjande av kunders beviljade kreditlimiter inom loppet av första månaden
- uttag från inlåning

De stresstester som banken har genomfört har visat på en god betalningsberedskap även om ett flertal olika händelser som påverkar likviditeten negativt inträffar samtidigt. Per 31 december 2018 klarade banken sina betalningsförpliktelser i cirka 192 dagar när alla parametrar stressades. Uttag från inlåningen är det scenario som enskilt får störst negativ effekt på likviditeten. Att bankens inlåningsprodukter omfattas av insättningsgaranti utgör, i ett sådant scenario, en riskmitigerande faktor. Banken bedömer att rådande betalningsberedskap är tillfredsställande och att den överensstämmer väl med bankens låga aptit för likviditetsrisk.

Tabell 4 Löptidsanalys avseende finansiella tillgångar och skulder (tkr)

	< 3 mån	3-12 mån	1-3 år	3-5 år	> 5 år	Summa
Finansiella tillgångar						
Utlåning till kreditinstitut	539 948	0	0	0	0	539 948
Utlåning till allmänheten	49 699 804	9 857 007	9 805 418	3 237 646	437 197	73 037 073
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	224 748	2 506 620	5 954 403	2 471 727	0	11 157 497
Derivat	46 071	1 585 623	1 662 027	553 648	3 192 030	7 039 399
Summa	50 510 570	13 949 250	17 421 849	6 263 021	3 629 227	91 773 917
Finansiella skulder						
Skulder till kreditinstitut	954 103	0	0	0	0	954 103
In- och utlåning från allmänheten	14 149 540	0	0	0	0	14 149 540
Emitterade värdepapper	1 858 972	10 564 652	28 297 523	14 619 840	9 710 999	65 051 986
Derivat	22 495	1 619 304	1 446 920	335 526	2 727 721	6 151 965
Efterställda skulder	6 864	23 887	1 253 658	0	0	1 284 409
Övriga skulder	0	0	0	0	0	0
Summa	16 991 974	12 207 842	30 998 101	14 955 366	12 438 720	87 592 003
Kontrakterade kassaflöden	33 518 596	1 741 408	-13 576 253	-8 692 345	-8 809 493	4 181 914

Tabellen ovan inkluderar samtliga kontrakterade kassaflöden. Beloppen är odiskonterade och är upptagna under den tidsficka då Landshypotek har rätt att åkalla betalning eller skyldighet eller rätt att återbetala. Framtida rörliga räntor är medräknade vad gäller derivat och finansiella skulder men ej vad gäller utlåning till allmänheten, vilket speglar vad som händer om verksamheten upphört per 31 december 2018. Framtida räntor är beräknade utifrån forwardräntor med påslag för eventuella kreditspreadar.

5.5 Intecknade tillgångar

Landshypotek Banks utlåning finansieras i stor utsträckning av säkerställda obligationer. Detta ger banken en relativt sett hög grad av inteckning. Bankens inteckningsgrad, det vill säga intecknade tillgångar i relation till totala tillgångar enligt artikel 100 i CRR, uppgick per

31 december 2018 till 80 procent där tillgångar i säkerhetsmassan för utgivning av säkerställda obligationer utgjorde källan till inteckning. Totalt var 69 mdkr av bankens tillgångar intecknade per 31 december 2018. För mer information om bankens intecknade tillgångar, se tabell 5.

Tabell 5 Upplysningsinformation, intecknade tillgångar, konsoliderad situation (mnkr)

	Intecknade tillgångar, redovisat värde	Icke intecknade tillgångar, redovisat värde
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	11 038
Övriga tillgångar	68 596	5 756
Summa	68 596	16 795
	Mottagna intecknade säkerheter eller emitterade räntebärande värdepapper, verkligt värde	Mottagna säkerheter eller egna emitterade räntebärande värdepapper som kan intecknas, verkligt värde
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	0
Övriga säkerheter som mottagits	0	0
Summa	0	0
	Matchande skulder, ansvarsförbindelser eller utlånade värdepapper	Intecknade tillgångar, mottagna säkerheter och egna räntebärande värdepapper som har emitterats utom säkerställda obligationer och tillgångssäkrade värdepapper
Summa	51764	68596

6 Marknadsrisk

Landshypotek Banks marknadsrisker är låga, då banken inte ställer priser eller bedriver tradingverksamhet.

6.1 Definition

Landshypotek Bank exponeras för marknadsrisk i form av ränterisk, valutarisk, kreditspreadrisk och basisspreadrisk och dessa definieras enligt följande:

- **Ränterisk** – *Risken att marknadsvärdet av diskonterade framtida in- och utbetalningar utvecklas negativt som en följd av ränteförändringar.*
- **Valutarisk** – *Risken för förlust på upplånat, utlånat eller placerat kapital som en följd av förändring av valutakurser.*
- **Kreditspreadrisk** – *Risken för reducerat marknadsvärde som en följd av ökade spreadar över riskfri ränta i tillgångar värderade till verkligt värde.*
- **Basisspreadrisk** – *Risken för reducerat marknadsvärde i de derivat som ingås vid upplåning i utländsk valuta vilken inte kan kompenseras med en motsvarande förändring av marknadsvärdet på den emitterade skulden.*

6.2 Marknadsrisk

Ränterisk uppstår i bankens kärnverksamhet och hänförs till skillnader i räntebindningstid mellan tillgångar och skulder. Valutarisk uppstår i bankens internationella finansiering vid en förändring av valutakurser. Kreditspreadrisk uppstår i bankens hantering av likviditetsrisk vid en förändrad kreditvärdering av de tillgångar likviditetsreserven består av. Basisspreadrisk uppstår som en konsekvens av att de två förstnämnda riskerna reduceras med derivatinstrument.

6.3 Hantering av marknadsrisk

Policyn för finansiella risker reglerar hur marknadsrisker ska mätas och rapporteras samt sätter ramarna för bankens aptit för marknadsrisker. Bankens treasuryenhet hanterar bankens marknadsrisker. Derivatinstrument används för att på ett effektivt sätt minska effekten av förändringen på ränte- och valutamarknaden på bankens tillgångar, skulder och resultat.

Ränterisker

Ränterisk uppstår när räntebindningstider för tillgångar och skulder inte sammanfaller och mäts bland annat som den marknadsvärdeförändring som inträffar om räntekurvan parallellförflyttas med en procentenhet. Risken mäts dagligen och limiteras totalt och uppdelat i olika tidsfickor. Vid mätningen exkluderas kundmarginalen och det egna

kapitalet används som finansiering av kundernas utlåning med en genomsnittlig räntebindningstid på 2-3 år. Treasuryenheten har också ett mindre avvikelsemandat på +/- 10 mnkr för en praktisk hantering av ränterisken. Vid årsskiftet uppgick ränterisken till 1,7 mnkr enligt detta mått. Med en räntebindningstid på noll för eget kapital uppgick ränterisken i bankboken till -68,6 mnkr. Som verktyg för att hantera ränterisker använder banken ränteswappar.

För information om räntebindningstider för bankens räntebärande tillgångar och skulder, se tabell 6.

Valutarisker

Banken har ingen aptit för valutarisker. Den valutarisk som uppstår vid finansiering i annan valuta än svenska kronor ska säkras genom att samtliga kassaflöden i extern valuta speglas i de derivatkontrakt som säkrar valuta- och ränterisken. Bankens finansiering i utländsk valuta, i nominellt belopp, uppgick till 5,2 mdkr.

Kreditspreadrisk och basisspreadrisk

Kreditspreadrisk uppstår som en följd av att banken reducerar sin likviditetsrisk genom att inneha en likviditetsreserv av likvida obligationer. Kreditspreadrisk skapas från rörelser i kreditspreadar i de tillgångar som likviditetsreserven består av. Banken har säkrat värdeförändringar relaterade till förändringar i ränteläget som påverkar de underliggande tillgångarna, men värdeförändringar relaterade till marknads bedömning av kreditrisken är inte säkrade. Banken mäter dessa värdeförändringar och det är den del av den totala värdeförändringen av tillgångarna som påverkar resultat- och balansräkningen. Kreditspreadrisken begränsas av att banken har satt löptidslimiter på de enskilda innehaven och endast köper värdepapper med hög kreditvärdighet, vilket reducerar volatiliteten i kreditspreadarna. Banken har dessutom en limit på 2,5 år för den genomsnittliga löptiden i likviditetsportföljen för att ytterligare minska risken för oönskade resultateffekter.

Basisspreadrisk uppstår i banken då valuta- och ränterisken, som uppstår vid finansiering i utländsk valuta, reduceras genom derivatkontrakt. Säkringen via valutaränteswappar innebär att bankens betalningar i utländsk valuta byts mot betalningar i svensk valuta. Banken säkrar därmed valutarisk och ränterisk i utländsk valuta, men det uppstår då samtidigt en basisspreadrisk. Resultateffekten uppstår då förändringen i valutaränteswapparnas marknadsvärde inte motsvaras av samma marknadsvärdeförändring på den emitterade skulden.

Basisspreadar har varit volatila under senare år och kan bidra till relativt stora resultatlag. På grund av ökad volatilitet i basisspreadarna har banken valt att inte ta upp någon ny finansiering i utländsk valuta sedan 2011. Om

banken inte avslutar derivatkontrakten i förtid kommer dock nettot av resultatpåverkan under löptiden vid förfall att vara noll, men derivatkontrakten kan ha en resultatpåverkan på enskilda delårs- eller helårsresultat.

Tabell 6 Rängebindingstider för koncernens räntebärande tillgångar och skulder (tkr)

	< 3 mån	3-12 mån	1-3 år	3-5 år	> 5 år	Summa
Tillgångar						
Utlåning till kreditinstitut	539 948	0	0	0	0	539 948
Utlåning till allmänheten	49 413 083	9 594 840	9 462 080	3 142 041	389 931	72 001 976
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	5 988 000	150 000	3 725 000	960 000	0	10 823 000
Derivat	25 630 780	1 678 378	7 208 673	12 413 403	4 744 032	51 675 266
Summa tillgångar	81 571 812	11 423 219	20 395 753	16 515 445	5 133 963	135 040 190
Skulder						
Skulder till kreditinstitut	954 103	0	0	0	0	954 103
In- och upplåning från allmänheten	14 149 540	0	0	0	0	14 149 540
Emitterade värdepapper	30 692 000	3 378 378	8 605 950	12 613 403	4 946 754	60 236 486
Derivat	34 966 430	4 269 000	10 075 000	2 060 000	505 000	51 875 430
Efterställda skulder	1 200 000	0	0	0	0	1 200 000
Övriga skulder	0	0	0	0	0	0
Summa skulder	81 962 073	7 647 378	18 680 950	14 673 403	5 451 754	128 415 559
Netto	-390 261	3 775 840	1 714 802	1 842 041	-317 791	6 624 632
Räntekänslighet netto	627	-2 945	-29 010	-62 415	25 095	-68 647
Kumulativ räntekänslighet	627	-2 317	-31 327	-93 742	-68 647	

Tabellen ovan skiljer sig från löptidsanalysen som inkluderar alla kontrakterade flöden, dvs nominella belopp plus avtalade räntebetalningar. I tabellen redovisas de nominella beloppen för derivaten. På tillgångssidan ligger de nominella beloppen i derivatens erhålla-ben och på skuldsidan de nominella beloppen i betala-benen. Beloppen har fördelats efter tiden för nästa ränteomsättning. Detta skiljer sig från löptidsanalysen som inkluderar alla kontrakterade flöden, dvs nominella belopp plus avtalade räntebetalningar.

7 Operativ risk

Den operativa risken i Landshypotek Bank är låg, detta som en följd av bankens verksamhetsinriktning.

7.1 Definition

Landshypotek Bank definierar operativ risk som:

Risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller fallerade interna processer, mänskliga fel, bristfälliga system och externa händelser, inbegripet legal risk.

7.2 Operativ risk

Landshypotek Banks aptit för operativ risk är låg. Banken bedriver inte verksamhet inom de områden som generellt sett genererar banker störst operativa förluster. Banken har vare sig tradingverksamhet eller verksamhet relaterad till betalningsförmedling eller betalkortsverksamhet och bedriver en okomplicerad bankverksamhet.

Viss operativ risk finns dock i alla verksamheter och i banken bryts operativ risk i huvudsak ner på följande områden:

- Verksamhets- och processrisk
- Personrisk
- IT- och Informationssäkerhet
- Extern risk

Totalt rapporterades 103 incidenter under 2018 och de förluster som följde av dessa uppgick till 807 tkr.

7.3 Hantering av operativ risk

Hantering av operativa risker beskrivs i första hand i bankens policy för operativa risker samt bankens riskpolicy.

Riskpolicyn beskriver aptiten för operativa incidentförluster och policy för operativa risker reglerar hur risker ska identifieras, hanteras och rapporteras. Ansvaret för operativa risker och incidenter ligger i verksamheten och samtliga anställda har en skyldighet att verka för att reducera risken för operativa förluster. Bankens riskorganisation har en stödjande och kontrollerande roll i arbetet med operativa risker.

Landshypotek Bank använder ett system för incidenthantering och riskanalys där risker och incidenter kopplas till de för banken väsentliga processerna. Identifierade risker bedöms utifrån sannolikhet och konsekvens, det vill säga utifrån hur sannolikt det är att materialisering sker samt vilken effekten blir på verksamheten vid materialisering. Som komplement till riskanalysen har banken identifierat riskindikatorer som enskilt eller tillsammans kan indikera en förändrad operativ risknivå. Resultatet av bankens riskkartläggning, sammanställning av incidenter, riskindikatorer samt förslag till åtgärder presenteras för VD samt styrelsen och uppföljning sker avseende handlingsplanernas implementering. Huvudsyftet med detta arbete är att i största möjliga mån identifiera operativa risker i de väsentliga processerna och vidta åtgärder så att dessa inte materialiseras. Incidentrapporteringen och riskkartläggningen utgör även underlag vid den årliga interna kapitalutvärderingen.

Banken har en etablerad godkännandeprocess för väsentliga förändringar (NPAP). Målet med processen är att säkerställa att banken är redo att omhänderta nya produkter, tjänster och andra väsentliga förändringar innan de implementeras eller lanseras. Viktiga komponenter i denna process är deltagande från berörda avdelningar inom banken och en transparent diskussion om de risker som kan uppstå som en följd av förändringarna, samt väldokumenterade beslut.

I bankens kontinuitetshantering identifieras de kritiska delarna av verksamheten i syfte att skapa en robusthet i dessa även under extraordinära händelser som kan vara svåra att förutse. Om incident- och kontinuitetshanteringen inte är tillräcklig för att hantera en extraordinär situation aktiveras bankens regler för krishantering.

Banken har ett decentraliserat och lokalt nätverk av risk- och complianceansvariga som har till uppgift att vara en länk mellan bankens kontrollfunktioner och verksamheten, vara remissinstans vid framtagandet av nya styrdokument, bistå vid implementering av nya regelverk samt att delta i utbildningsinsatser.

8 Kapitaltäckning och kapitalbehov

Landshypotek Bank strävar efter en kapitalisering som säkerställer bankens fortlevnad även under oförutsedda omständigheter.

8.1 Kapitalbas

Den konsoliderade situationens kapitalbas består främst av medlemsinsatser, övrigt tillskjutet kapital, balanserad vinst, övrigt primärkapital samt tidsbundna förlagslån (supplementärt kapital). Kapitalbasen för den konsoliderade situationen uppgick 6,2 mdkr, varav 4,7 mdkr utgjordes av kärnprimärkapital. Medlemmarna i Landshypotek Ekonomisk Förening har en insatsskyldighet till föreningen som uppgår till fyra procent av respektive medlems kapitalskuld till banken. En medlem som har slutbetalat sina lån och upphört att vara medlem återfår normalt sina inbetalade insatser cirka tre år efter avslutet. Återbetalning av medlemsinsatser förutsätter dock den ekonomiska föreningens styrelses godkännande. Därutöver erfordras förtida tillstånd hos Finansinspektionen om att återbetala medlemsinsatser samt även för att räkna med nyinbetalda medlemsinsatser som kärnprimärkapital. Vid beräkning av kärnprimärkapitalet som kan användas för kapitaltäckningsändamål reduceras *kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar* med lagstiftningsjusteringar (avdrag) för ytterligare värdejusteringar, immateriella tillgångar, uppskjutna skattefordringar som är beroende av framtida lönsamhet samt IRK-avdraget. Den konsoliderade situationens övriga primärkapital uppgår till 0,6 mdkr och består av bankens eviga förlagslån som ur ett redovisningsperspektiv räknas som eget kapital. Supplementärt kapital uppgår till 0,9 mdkr. Se tabell 7 och 8 för ytterligare information om kapitalbasens beståndsdelar.

8.2 Kapitalkrav och de kombinerade buffertkraven

Kapitalkrav

Vid beräkning av kapitalkravet utgår Landshypotek Bank från de regler (Pelare 1) som återfinns i bland annat CRR och i FFFS 2014:12. Banken beräknar kapitalkrav för kreditrisk, operativ risk och kreditvärdighetsjusteringsrisk. Dessutom beräknar banken kapitalkrav enligt artikel 3 respektive 458 i CRR. Artikel 3 är relaterad till kreditrisk och utgörs av ett tillägg för modellrisk avseende kreditlöften för bolån vilket har beskrivits närmare i avsnitt 4.4. Artikel 458 är också relaterad till kreditrisk och gäller ett riskviktsgolv på 25 procent för banker som använder en avancerad internmetod för exponeringsklassen *Hushåll - säkerhet i fastighet*. Även tidigare har riskviktsgolvet funnits, men det har då påverkat kapitalbehovet inom

ramen för Pelare 2. Riskviktsgolvet flyttades, efter beslut av Finansinspektionen, till Pelare 1 från och med 31 december 2018, flytten får en materiell påverkan på bankens kapitalrelationer. Hur flytten påverkar bankens kapitalrelationer framgår av avsnitt 8.3. Förändringen påverkar dock inte det totala kapitalbehovet då flytten av riskviktsgolvet endast innebär en omfördelning av kapitalkrav från Pelare 2 till Pelare 1. Artikel 458 används av Finansinspektionen i syfte att mitigera makrotillsynsrisiker och systemrisiker i form av fastighetsprisbubblor. Finansinspektionen har tidigare angivit att den delen av riskviktsgolvet som gäller upp till 15 procent är för att myndigheten inte anser att bankernas internmetoder fullt ut fångar risken korrekt i dessa exponeringar om de har genomsnittliga riskvikter under 15 procent. Finansinspektionen anger vidare att den delen av riskviktsgolvet som berör genomsnittliga riskvikter mellan 15 och 25 procent är för att ta hänsyn till de bredare systemrisiker som svenska bolån kan ge upphov till genom att hushållen, i samband med fastighetsprisfall eller höjd ränta i kombination med en lågkonjunktur, sänker sin konsumtion på ett sådant dramatiskt sätt att det även påverkar kreditkvaliteten i andra sektorer som kreditinstituten är exponerade emot. Trots att bankens utlåningsportfölj i allt väsentligt består av utlåning mot pant i jord- och skogsbruksfastigheter omfattas den av definitionen på utlåningsportfölj som Finansinspektionen beslutat ska omfattas av "riskviktsgolvet för svenska bolån".

Banken kapitaltäcker utlåningsportföljen till mer än 99 procent av det totala exponeringsvärdet med internmetoder och använder den avancerade internmetoden för exponeringsklassen *Hushåll - säkerhet i fastighet* samt den grundläggande internmetoden för *Företag*. Övrig kreditrisk inklusive motpartsrisk och kreditvärdighetsjusteringsrisk kapitaltäcks med schablonmetoden. Operativa risker kapitaltäcks med basmetoden.

Kombinerade buffertkrav

Utöver kapitalkraven ska banken, enligt lagen om kapitalbuffertar och FFFS 2014:12, ha kärnprimärkapital för att uppfylla det kombinerade buffertkravet, som för banken utgörs av summan av en kapitalkonserveringsbuffert och en kontracyklisk buffert på 2,5 respektive 2,0 procent av det totala riskvägda exponeringsbeloppet. Den kontracykliska bufferten kommer enligt beslut från Finansinspektionen att höjas till 2,5 procent den 19 september 2019. Det kombinerade buffertkravet skiljer sig från kapitalkravet då det finns en viss möjlighet att temporärt inte uppfylla det.

Tabell 7 Kapitäläckningsanalys (tkr)

	Konsoliderad situation
Kärnprimärkapitalinstrument: instrument och reserver	
Medlemsinsatser	1 729 349
Övrigt tillskjutet kapital	1 797 796
Primärkapitalinstrument	700 000
Reserver	-5 589
Aktuariella förändringar	-23 985
Balanserad vinst	1 604 633
Årets resultat ¹⁾	310 086
Eget kapital enligt balansräkningen	6 112 290
Avdrag relaterade till den konsoliderade situationen och andra förutsebara kostnader	-118 787
Avdrag för primärkapitalinstrument klassificerade som eget kapital	-700 000
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar ²⁾	5 293 503
Kärnprimärkapital: lagstiftningsjusteringar	
Ytterligare värdejusteringar	-11 038
Immateriella tillgångar	-143 497
Uppskjutna skattefordringar som är beroende av framtida lönsamhet	-2 635
Reserver i verkligt värde relaterade till vinster eller förluster på kassaflödessäkringar	0
IRK-avdrag	-440 272
Förmånsbestämda pensionsplaner	0
Summa lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	-597 442
Kärnprimärkapital	4 696 062
Primärkapitaltillskott: instrument	
Primärkapitalinstrument	0
varav: klassificerade som eget kapital enligt tillämpliga redovisningsstandarder	0
Kvalificerande primärkapital som ingår i konsoliderat primärkapitaltillskott som utfärdats av dotterföretag och innehas av tredje part	567 186
Primärkapital (Kärnprimärkapital och övrigt primärkapital)	5 263 248
Supplementärkapital: instrument och avsättningar	
Kapitalinstrument och efterställda lån som ska räknas som supplementärkapital	0
Positiva belopp till följd av beräkningen av förväntade förlustbelopp (IRK)	0
Kvalificerande kapitalbasinstrument som ingår i konsoliderat supplementärkapital som utfärdats av dotterföretag och innehas av tredje part	934 598
Supplementärkapital före lagstiftningsjusteringar	934 598
Supplementärkapital: lagstiftningsjusteringar	
Summa lagstiftningsjusteringar av supplementärkapital	0
Supplementärkapital	934 598
Kapitalbas (Primärkapital+Supplementärkapital)	6 197 846
Totalt riskvägt exponeringsbelopp	33 664 443
Kapitalrelationer och buffertar	
Kapitalkrav	2 693 155
Kärnprimärkapitalrelation (%)	13,9
Primärkapitalrelation (%)	15,6
Total kapitalrelation (%)	18,4
Institutspecifikt kärnprimärkapitalkrav inklusive buffertkrav (%)	9,0
varav: krav på kapitalkonserveringsbuffert (%)	2,5
varav: krav på kontracyklisk buffert (%)	2,0
Kärnprimärkapital tillgängligt att användas som buffert (%) ³⁾	9,4

¹⁾ Landshypotek Bank AB har i beslut från Finansinspektionen i februari 2018 fått godkänt att, under vissa i beslutet angivna förutsättningar, räkna in delårs- eller helårsöverskott i kapitalbasberäkningen för institutet samt för den konsoliderade situationen.

²⁾ Denna post skiljer sig från eget kapital enligt IFRS genom att den föreslagna utdelningens bidrag till eget kapital exkluderas.

³⁾ Beräknas som "bankens kärnprimärkapital reducerat med kärnprimärkapitalkravet samt reducerat med eventuellt ytterligare kärnprimärkapital som används för att täcka kravet på primärkapital och/eller totalt kapital, dividerat med totalt riskvägt exponeringsbelopp".

Tabell 8 Förlagslån Landshypotek Bank

Lånebeteckning	Valuta	Nominellt belopp, tkr	Utestående nominellt belopp, tkr	Första möjliga dag för inlösen	Räntesats	Räntesats efter första möjliga dag för inlösen	Förfallodag
AT1SUB	SEK	700 000	700 000	2022-03-29	3m Stibor+ 4,4 %	3m Stibor+ 4,4 %	Evigt
EMTN67	SEK	1 200 000	1 200 000	2021-05-25	3m Stibor+ 2,7 %	3m Stibor+ 2,7 %	2026-05-25

Tabell 9 Kapitalkrav uppdelat på risk, metod och exponeringsklass konsoliderad situation (tkr)

	Exponeringsvärde	Riskvägt exponeringsbelopp	Kapitalkrav	Genomsnittlig riskvikt
Kreditrisk – Internmetoden	74 231 219	25 317 610	2 025 409	34%
Hushåll – säkerhet i fastighet	45 165 912	6 409 183	512 735	14%
Företag	29 005 804	18 848 924	1 507 914	65%
Övriga motpartslösa tillgångar	59 504	59 504	4 760	100%
Kreditrisk – Schablonmetoden	13 109 929	1 259 684	100 775	10%
Nationella regeringar eller centralbanker	16 678	0	0	0%
Delstatliga eller lokala självstyrelseorgan eller myndigheter	5 267 855	0	0	0%
Institut	1 756 180	546 061	43 685	31%
Företag	12 009	12 009	961	100%
Hushåll	39 937	27 798	2 224	70%
Säkrade genom panträtt i fast egendom	205 154	91 447	7 316	45%
Fallerade exponeringar	843	1 243	99	147%
Säkerställda obligationer	5 811 272	581 127	46 490	10%
Operativ risk – Basmetoden		1 447 606	115 808	
Kreditvärdighetsjusteringsrisk – Schablonmetoden	1 057 527	754 092	60 327	71%
Ytterligare riskexponeringsbelopp enligt Artikel 3 CRR		3 154	252	
Ytterligare striktare tillsynskrav baserade på Artikel 458 CRR		4 882 295	390 584	
Summa	88 398 675	33 664 443	2 693 155	

Nya IRK-tillstånd

Banken erhöll under hösten 2017 respektive under våren 2018 Finansinspektionens tillstånd för:

- En ny definition av hushålls- och företagsexponeringar vilket lett till att bankens största kunder som bedriver verksamheten i enskild firma flyttats från hushållsexponeringsklassen till företagsexponeringsklassen.
- Att använda grundläggande internmetod för företagsexponeringar.
- Metodförändring av den avancerade internmetoden för hushållsexponeringar.
- En utvidgning av tillämpningsområdet för internmetoden till att även omfatta lån till juridiska personer (2,9 mdkr i exponeringsvärde).

I samband med implementeringen av förändringarna började banken även använda internmetoden för kapitaltäckning av bolån till husägare. Banken kapitaltäckte enligt de nya tillstånden sedan 30 juni 2018 vilket ledde till ett ökat kapitalkrav inom ramen för Pelare 1. Banken hade tidigare tagit höjd för denna ökning inom ramen för pelare 2 så det totala kapitalbehovet påverkades inte.

Kapitaltäckningen och buffertkraven enligt Basel 3 framgår av tabell 7. Kapitalkraven uppdelat på riskkategori, mätmetod och exponeringsklass redovisas i tabell 9.

8.3 Kapitalrelationer

Den konsoliderade situationens totala kapitalrelation uppgick till 18,4 (43,8) procent och kärnprimärkapitalrelationen uppgick till 13,9 (31,7) procent (16,3 procent utan riskviktsgolv i Pelare 1).

Kapitalbasen minskade under året med 0,6 mdkr till 6,2 mdkr, främst till följd av:

i) Att den konsoliderade situationen, efter ett förtydligande från EBA, bedöms omfattas av bestämmelser som begränsar hur stor del av bankens emitterade primär- och supplementärkapitalinstrument som får räknas med i kapitalbasen respektive primärkapitalet för den konsoliderade situationen.

ii) IRK-avdraget på kärnprimärkapital före lagstiftningssjusteringar har blivit högre till följd av de nya internmetodstillstånden som beskrivs i avsnitt 8.2 samt nedan. Kapitalkravet ökade med 1,4 mdkr till 2,7 mdkr, främst till följd av att:

A) Banken, med de nya IRK-tillstånden som beskrivs under avsnitt 8.2, numera använder en grundläggande internmetod för företagsexponeringar, vilket i nämnd väsentlighetsordning ökar kapitalkraven genom att:

Tabell 10 Bruttosoliditetsgrad (tkr)

	Konsoliderad situation
Balansräkning enligt redovisningsreglerna	85 932 414
Avdrag för tillgångar som inte ingår i Konsoliderad situation	0
Justering för skillnader mellan bokfört värde och bruttosoliditetsexponering - derivat	-364 920
Justering för säkerhet - derivat	0
Justering för skillnader mellan bokfört värde och bruttosoliditetsexponering - repor och värdepapperslån	0
<i>Tillgångar redovisade utanför balansräkningen, brutto (före justeringar för konverteringsfaktorer)</i>	<i>2 094 410</i>
<i>Avdrag från tillgångar utanför balansräkningen eller tillämpning av konverteringsfaktorer</i>	<i>1 650 966</i>
Tillgångar redovisade utanför balansräkningen, netto	443 444
Ytterligare justeringar	-540 069
Tillgångar som bruttosoliditetsgraden beräknas på	85 470 869
Kapital som bruttosoliditetsgraden kan beräknas på	
Primärkapital	5 263 248
Bruttosoliditetsgrad	
Bruttosoliditetsgrad beräknat på primärkapital	6,2 %

- a) Föreskrivna LGD-värden på i genomsnitt 35 procent används, vilket innebar mer än en dubblering av de genomsnittliga LGD-värden som tidigare användes för dessa exponeringar.
- b) Högre viktning av nedgångsår i bankens estimat av PD-värden ¹⁾.
- c) En större försiktighetsmarginal i bankens estimat av PD-värden ¹⁾.
- d) Ändrad metod för konjunkturjusteringar av PD-värden, vilket leder till att portfölj-PD för friska krediter är mindre konjunkturberoende och därmed mer konstant över tid.

B) Riskviktsgolvet om 25 procent som också beskrivs under avsnitt 8.2. En stor del av bankens exponeringsvärde tillhör exponeringsklass *Hushåll – säkerhet i fastighet* (61 procent) och då bankens genomsnittliga riskvikt, utan riskviktsgolvet, för denna portfölj (14 procent) är väsentligt lägre än 25 procent ökar detta kapitalkravet markant.

Det kärnprimärkapital banken har för att täcka det kombinerade buffertkravet och Pelare 2-behovet motsvarade 9,4 procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp. Se även avsnitt 8.4 för en redogörelse av bankens internt bedömda kapitalbehov.

8.4 Internt bedömt kapitalbehov

Inom ramen för Pelare 2 i Basel 3 åligger det även institut att kartlägga och bedöma kapitalbehov för andra väsentliga risker som inte täcks av, i avsnitt 8.2, omnämnda kapital- och buffertkrav. Under 2018 bedömde banken att den inom ramen för pelare 2 hade ett kapitalbehov för kreditrisk, marknadsrisk, ratingrisk och pensionsrisk.

1) Banken har beaktat FI:s promemoria (FI-Dnr 15-13020) kring antal nedgångsår för långsiktiga fallissemangsfrekvenser samt EBA:s riktlinjer (EBA/GL/2017/16), vilka börjar gälla 2021, rörande försiktighetsmarginaler i PD-skattning.

Under 2018 har banken inom ramen för Pelare 2 bland annat tagit höjd för det ökade kapitalkrav som följer av de tidigare nämnda förändringar banken fått Finansinspektionen tillstånd att tillämpa, vilka beskrivits övergripande i avsnitt 8.2. Den skillnad som uppstått till följd av tillståndsimpliceringen under 2018 är endast en omfördelning mellan Pelare 1 och Pelare 2. Omfördelningen har skett i form av att kapitalkravet och IRK-avdraget på kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar blivit högre, medan Pelare 2-påslaget blivit lägre, det vill säga differensen mellan kapitalbehov och kapitalbas påverkas inte. I kapitalbedömningen beaktas kapitalkravet, kombinerat buffertkrav och Pelare 2-kapitalbehovet. Det internt bedömda kapitalbehovet uppgick till 4,8 (5,3) mdkr. Kapitalbehovet ska jämföras med en kapitalbas på 6,2 (6,8) mdkr.

8.5 Bruttosoliditetsgrad

Från och med 2015 ska en så kallad bruttosoliditetsgrad beräknas och offentliggöras av banken. Måttet utgör dock ännu inget bindande kapitalkrav. Konstruktionen av måttet och kalibreringen av kravnivån utvärderas av tillsynsmyndigheter och ett bindande bruttosoliditetskrav kan, enligt EU-kommissionens remitterade EU-förordning (CRR 2) från november 2016, komma att implementeras som tidigast under år 2019. Förslaget innebär att banker ska ha en bruttosoliditetsgrad på minst 3 procent.

Bankens bruttosoliditetsgrad uppgick till 6,2 (6,7) procent, se tabell 10 för ytterligare information om bruttosoliditetsgraden. Den försämrade bruttosoliditetsgraden beror främst på att det, i avsnitt 8.3 omnämnda, högre IRK-avdraget även får en negativ påverkan på det kapital som används till att beräkna bruttosoliditetsgraden (primärkapitalet).

9 Definitioner och förklaringar

Avancerad internmetod	Internmetod med egna estimat av LGD-värden och konverteringsfaktorer.
Basel 3	Implementeringen av Basel 3-överenskommelsen har i Sverige skett genom den direktverkande EU-förordningen CRR och den svenska implementeringen av CRD 4 som genomförts genom Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd samt i svensk lag.
Basmetod	Metod för beräkning av kapitalkravet för operativ risk.
Belåningsvärde	Det långsiktigt hållbara värdet av säkerheten som banken belånar, överstiger aldrig marknadsvärdet.
CRR	Europaparlamentet och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.
CRD 4	Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag.
EMTN-program	Euro Medium Term Note, internationellt upplåningsprogram för emissioner av säkerställda obligationer, senior skuld och daterade förlagslån i både svenska kronor och andra valutor.
Exponeringsvärde	För tillgångar på balansräkningen är detta det redovisade värdet, men för ett åtagande utanför balansräkningen multipliceras åtagandet med KF.
Exponeringsviktat	Genomsnitt viktat med exponeringsvärde.
Fallissemang	En exponering mot en viss motpart anses fallerad om något av följande kriterier är uppfyllt: <ul style="list-style-type: none">• Det bedöms vara osannolikt att kunden kommer att betala sina kreditförpliktelser helt och hållet till banken, utan att banken behöver tillgripa åtgärder som att realisera säkerheter.• Någon av kundens väsentliga kreditförpliktelser gentemot banken är förfallen till betalning sedan mer än 90 dagar.
Genomförandeförordning (EU) nr 1423/2013	Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1423/2013 om tekniska standarder för genomförande med avseende på upplysningskrav om kapitalbas.
FFFS 2014:12	Finansinspektionens föreskrifter om tillsynskrav och kapitalbuffertar, FFFS 2014:12.
Grundläggande internmetod	Internmetod med föreskrivna LGD-värden och konverteringsfaktorer.
Internt bedömt kapitalbehov	Består både av de risker som omfattas i beräkningen av kapitalkraven (pelare 1), det kombinerade buffertkravet och de risker som tillkommer i bankens interna kapitalutvärdering (pelare 2).
IRK-avdrag	Avdrag som följer av att förväntad kreditförlust överstiger utestående kreditreserveringar (negativa belopp till följd av beräkningen av förväntade förlustbelopp).
Jord- och skogsbruksfastigheter	Lantbruksenheter.
KF	Multiplikator (konverteringsfaktor) som används vid beräkning av exponeringsvärde för kreditlöften och andra åtaganden utanför balansräkningen.
Kapitalbas	Kapitalbasen består av summan av primärkapital och supplementärt kapital.
Kapitalkrav	Innebär att institut som lyder under CRR ska ha en kärnprimärkapitalrelation på minst 4,5 procent, en primärkapitalrelation på minst 6 procent och en total kapitalrelation på minst 8 procent (kapitalbaskrav). Detta innebär att kapitalet för respektive relation måste uppgå till den angivna procentandelen av det totala riskvägda exponeringsbeloppet.
Kombinerat buffertkrav	Utgörs för Landshypotek Bank av summan av det krav på kärnprimärkapital som enligt lagen om kapitalbuffertar följer av kapitalkonserveringsbufferten och den institutspecifika kontracykliska kapitalbufferten.
Konsoliderad situation	Konsoliderad situation innefattar Landshypotek Ekonomisk Förening och Landshypotek Bankkoncernen.
Kreditlöfte	Beviljade, men ej utbetalda krediter.

Kärnprimärkapital	Delkomponent av kapitalbasen som i huvudsak består av eget kapital. Avdrag görs bland annat för upparbetad utdelning, IRK-avdraget och immateriella tillgångar.
Kärnprimärkapitalrelation	Kärnprimärkapital i relation till det totala riskvägda exponeringsbeloppet.
Lagen om kapitalbuffertar	Lag (2014:966) om kapitalbuffertar.
Landshypotek Bank eller banken	Landshypotek Bank AB (publ).
Landshypotek Bankkoncernen	Omfattar förutom Landshypotek Bank AB även två vilande dotterbolag.
LCR	Likviditetstäckningsgrad, är ett mått på likviditetsrisk där nettokassautflödet under en stressad 30 dagarsperiod relateras till hur mycket likviditet banken har.
LGD	Förlust givet fallissemang (Loss given default).
LGD-golv	Det genomsnittliga exponeringsvägda LGD-värdet är styrt av en begränsningsregel som innebär en lägsta total nivå för LGD om 10 procent för alla hushållsexponeringar mot säkerhet i bostadsfastigheter och 15 procent för alla hushållsexponeringar mot säkerhet i kommersiella fastigheter.
Limitgrupp	Grupp av kunder med inbördes ekonomisk anknytning av sådan karaktär att ekonomiska problem kan smitta mellan kunderna. Även kunder utan kreditlimit kan ingå i en limitgrupp.
mdkr	Miljarder kronor.
mnkr	Miljoner kronor.
MTN-program	Medium Term Note, upplåningsprogram för emissioner av säkerställda obligationer i svenska kronor eller euro.
PD	Sannolikhet för att en låntagare går i fallissemang inom ett år (Probability of default).
Pant i fast egendom	Banken tar pantbrev i olika typer av fast egendom, men närmast uteslutande genom pant i jord- och skogsbruksfastigheter respektive småhus.
Primärkapital	Summan av kärnprimärkapital och övrigt primärkapital.
Riskvikt	Mått för att beskriva hur riskfylld en exponering beräknas vara enligt CRR. Beräknas genom att dividera riskvägt exponeringsbelopp med exponeringsvärdet för respektive riskexponering.
Riskvägt exponeringsbelopp	Riskvikten för varje riskexponering multiplicerad med exponeringsvärdet (Risk exposure amount, REA).
Schablonmetod	Metod för beräkning av kreditrisk som bygger på föreskrivna riskvikter. Schablonmetod förekommer även avseende kreditvärdighetsjusteringsrisk.
Småhus	Småhusenhet.
Supplementärt kapital	En delkomponent av kapitalbasen vilken består av daterade förlagslån efter avdrag (lagstiftningsjusteringar) enligt CRR.
tkr	Tusentals kronor.
Total kapitalrelation	Total kapitalbas i relation till det totala riskvägda exponeringsbeloppet.
Total kreditlimit	Summan av kreditlimiterna för de ingående låntagarna i en limitgrupp.
Utlåningsportföljen	Utlåningen till allmänheten enligt balansräkningen.
Övrigt primärkapital	En delkomponent av kapitalbasen vilken består av eviga förlagslån efter avdrag (lagstiftningsjusteringar) enligt CRR.

Landshypotek Bank